

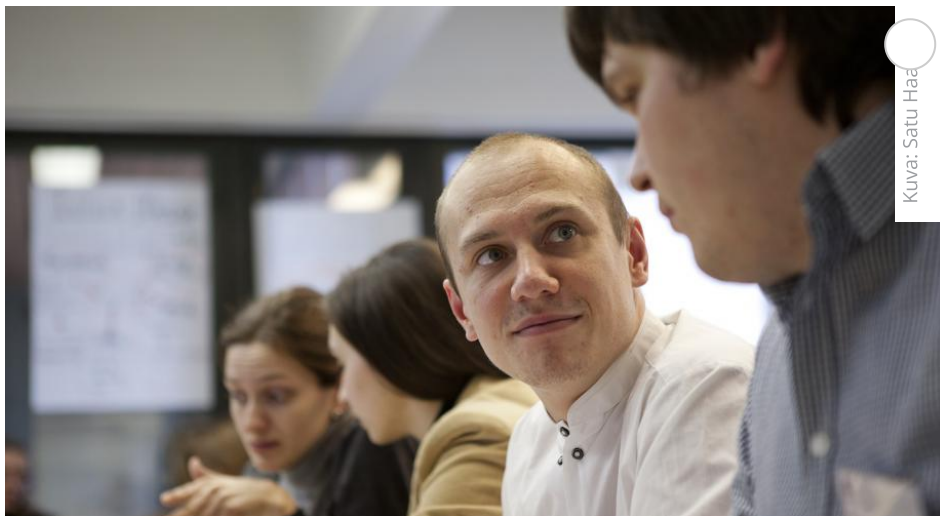
OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN[Etusivu](#)[Koulutus ja tutkinnot](#)[Opetustoimi ja koronavirus](#)[Varautuminen koronatilanteen...](#)

Tästä sivusta on käännös kielille: Ruotsi (julkaistu)

Varautuminen koronatilanteen jatkumiseen vapaassa sivistystyössä 1.1.2022 alkaen

[Koulutus ja tutkinnot](#)[Vapaa sivistystyö](#)[Koronavirus](#)

Tässä oppilaitosten ylläpitäjille suunnatussa tukimateriaalissa kerrotaan varautumisesta koronatilanteeseen kevätlukukaudella 2022.

Päivitetty 23.3.2022 vastaamaan OKM:n ja THL:n 1.3.2022 antamaa suositusta. Tekstiin on päivitetty myös tietoa hallituksen koronatilanteen hallinnan hybridistrategian uudistamisesta sekä yhteistyön tekemisestä ilmanvaihtoon ja sisäilman laatuun liittyen.

Vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjien on tärkeää aktiivisesti seurata epidemiatilanteen kehitystä ja toimia viranomaisten kulloistenkin määräysten, ohjeiden ja suositusten mukaisesti. Oppilaitosten ylläpitäjät päättävät normaaliolojen lainsäädännön ja

seuraavien määräysten, ohjeiden ja suositusten perusteella opetuksen tarkoituksenmukaisesta ja turvallisesta järjestämisestä.

Samaan aikaan oppilaitosten ylläpitäjien on tarpeen suunnitella, miten osaamis- ja hyvinvointivajetta voidaan paikata, tukea opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä luoda tulevaisuuskokoa. Löydät tukimateriaalia sivulta [Vapaan sivistystyön koulutuksen järjestäminen ja koronatilanteesta palautuminen 1.8.2021 alkaen](#) (/fi/koulutus-ja-tutkinnot/vapaan-sivistystyon-jarjestaminen-ja-koronatilanteesta-palautuminen-112022)

Opetuksen järjestämisen lähtökohtia

Opetuksen järjestämisessä on syytä varautua seuraaviin vaihtoehtoihin:

1. Vallitseva tilanne mahdollistaa opetuksen järjestämisen lähiopetuksena. Tällöin on otettava huomioon viranomaisten voimassa olevat määräykset, ohjeet ja suositukset lähiopetuksen järjestämisestä.
2. Lähiopetusta ei voida tartuntatautilanteen vuoksi järjestää. Tällöin lähiopetuksen sijaan on toivottavaa, että opetus ja ohjaus järjestetään mahdollisimman laajalti vaihtoehtoisilla tavoilla, muun muassa etäopiskelua ja erilaisia digitaalisia oppimisympäristöjä ja -ratkaisuja hyödyntäen.

Oppilaitoksen ylläpitäjä päättää tarkoituksenmukaisista opetusjärjestelyistä tilanteensa, olosuhteiden ja resurssiansa mukaan. Oppilaitoksen ylläpitäjä voi ratkaisuja tehdessään arvioida resurssejaan esimerkiksi vaihtoehtoisten opetusjärjestelyjen hyödyntämiseen lähiopetuksen toteuttamisen rinnalla. Oppilaitoksen ylläpitäjän on tärkeää varautua siihen, että vapaassa sivistystyössä voidaan joutua järjestämään opetusta pikaisellakin aikataululla korvaavilla vaihtoehtoisilla tavoilla epidemiatilanteen takia. Lisäksi oppilaitoksen ylläpitäjän on tärkeää varautua myös mahdollisiin vakaviin tilanteisiin, joissa esimerkiksi paljon henkilöstöä on poissa työstä ja opetuksen järjestäminen jouduttaisiin äkillisesti väliaikaisesti keskeyttämään.

Oppilaitosten järjestämiin yleisötilaisuuksiin sovelletaan kulloinkin voimassa olevia yleisötilaisuuksia koskevia tartuntatautilain mukaisia määräyksiä sekä kokoontumisrajoituksia koskevia valtakunnallisia ja alueellisia suosituksia. Lisätietoja yleisötilaisuuksia koskevien rajoitusten suhteutumisesta säännölliseen kurssitoimintaan löydät [AVI:n sivuilta](#) (<https://avi.fi/usein-kysyttya-koronaviruksesta#item-5iq4z9FeQ9OM-66758383>) .

Jos vapaan sivistystyön oppilaitos toteuttaa jotakin muuta kuin vapaan sivistystyön koulutusta, noudatetaan niitä määräyksiä, ohjeita ja

suosituksia, jotka kyseisen koulutusmuodon osalta on annettu.

Laki tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta on vahvistettu 22.12.2021. Laki on voimassa 1.1.–30.6.2022. Lakiin sisältyvä väliaikainen 58 c § vastaa sisällöltään vuonna 2021 voimassa ollutta vastaavaa säännöstä. Tartuntatautilain 58 c §:ssä säädetään toimenpiteistä koronavirusepidemian leviämisen estämiseksi ja se asettaa velvoitteita myös koulutuksen järjestäjille.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Terveystieteiden tutkimuskeskus ovat antaneet 1.3.2022 suosituksen yliopistoille, ammattikorkeakouluille sekä lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, vapaan sivistystyön ja aikuisten perusopetuksen järjestäjille terveysturvallisuutta koskien. Niissä on otettu huomioon paikalliset ja alueelliset täsmätoimet koronarajoituksia purettaessa. Työterveyslaitoksen ohjetta työpaikoille (Ohje varhaiskasvatukseen, esiopetukseen ja perusopetukseen koronavirustartuntojen ehkäisemiseksi 1.12.2020) voidaan käyttää soveltuvin osin paikallisesti tai alueellisesti päätettävien tavoin.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen ohjeistus ilmanvaihdesta tulisi huomioida oppilaitosten tilojen käytössä. Ohjeistus on suunnattu tilojen ylläpidosta vastaavalle tekniselle henkilöstölle.

Hallitus on 10.2.2022 antanut periaatepäätöksen koronahoidon hybridistrategian uudistamisesta. Periaatepäätöksen mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt päätöksen koronaepidemian hillinnän strategisista linjauksista. Koronaepidemian torjunta perustuu jatkossa ensisijaisesti ihmisten omaehtoisen terveysturvallisuuden tukemiseen, tartuntojen vakavien seurausten ehkäisemiseen rokotuksella sekä vain välttämättömiin ja rajattuihin rajoituksiin. Kattavat rokotukset, kotitesteaus ja alueellinen viestintä korostuvat.

→ **Valtioneuvosto: Hybridistrategia koronatilanteen hallintaan**

(<https://valtioneuvosto.fi/tietoa-koronaviruksesta/hybridistrategia-koronatilanteen-hallintaan#aa457491>)

→ **Työterveyslaitoksen ohje varhaiskasvatukseen, esiopetukseen ja perusopetukseen covid-19-tartuntojen ehkäisemiseksi**

(<https://hyvatyto.ttl.fi/koronavirus/ohje-varhaiskasvatus-perusopetus>)

→ **THL:n ja OKM:n suositus yliopistoille, ammattikorkeakouluille sekä lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, vapaan sivistystyön ja aikuisten perusopetuksen järjestäjille koronavirusepidemian aikana (PDF)**

(<https://okm.fi/documents/1410845/22330894/OKM+THL+suositus+-toinen+aste+ja+korkeakoulut+1.3.2022.pdf/b6c5747d-9e76-1b28-e895-e4acdc07403/OKM+THL+suositus+-toinen+aste+ja+korkeakoulut+1.3.2022.pdf?t=1646141495894>)

→ **THL:n ilmanvaihto-ohjeistus varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen tilojen käytöstä vastaaville**

(<https://thl.fi/fi/web/ymparistoterveys/sisailma/koronavirus-ja-sisailman-turvallisuus/ilmanvaihto-ohjeistus-varhaiskasvatuksen-opetuksen-ja-koulutuksen-tilojen-kaytosta-vastaaville>)

Takaisin ylös (#main-content) ↑

Tavoitteena opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen

Pidempikestoisessa koulutuksessa olevien kanssa arvioidaan toteutettujen etäopetusjaksojen onnistumista ja tehdään tarpeelliset muutokset opetuksen toteuttamiseen sen pohjalta.

Koronatilanteen mahdollisesti jatkuessa on tärkeä huolehtia sekä opiskelijoiden että henkilöstön jaksamisesta. Monet opiskelijat ovat opiskelleet pitkiä aikoja etäopetuksessa. Koulutuksen järjestäjän onkin tärkeä kiinnittää huomioita opiskelijoiden yhdenvertaiseen oikeuteen saada opetusta ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseen.

Sekä koulutuksen järjestäjien että opetus- ja ohjaushenkilöstön tulee varmistaa, että opiskelijoihin ollaan aktiivisesti ja säännöllisesti yhteydessä. Myös opiskelijoiden välinen vertaisvuorovaikutus edistää oppimista, ja opintoja voidaan suunnitella mahdollisimman vuorovaikutteisiksi. Opetus- ja ohjaushenkilöstön tulisi kiinnittää huomiota opiskelun kokonaiskuormitukseen, jotta opiskelijoilla jää aikaa opinnoista palautumiseen.

Näkökulmia laadukkaaseen etäopetukseen:

- Opetus- ja ohjaushenkilöstö suunnittelee opiskelujakson etenemisen niin, että säännöllinen vuorovaikutus ja yhteydenpito on mahdollista. Opiskelijat voivat työskennellä itsenäisesti, pienryhmissä tai suuremmissa ryhmissä. Yhteydenpito ja yhteistyö yksittäisten opiskelijoiden ja ryhmien välillä edellyttää suunnittelua ja opiskelun rytmittämistä.
- Vuorovaikutuksen määrässä ja laadussa on hyvä huomioida opiskelijoiden yksilölliset vahvuudet ja tuen tarpeet. On hyvä kiinnittää huomiota eri ikäisten opiskelijoiden oppimisen ja opiskelun sekä yksilöllisten elämäntilanteiden haasteisiin. Opetus- ja ohjaushenkilöstö seuraa aktiivisesti opiskelijoiden vuorovaikutuksen tarvetta ja lisää tarvittaessa yhteydenottoja.
- Koulutuksen järjestäjä ja opettajat suunnittelevat yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa menettelytavat ja käytänteet, joilla

opiskelijoiden osallistuminen etäopetukseen varmistetaan ja opiskelua tuetaan.

- Opetus- ja ohjaushenkilöstön on tärkeä huolehtia omasta hyvinvoinnistaan ja jaksamisestaan, jotta he voivat tukea opiskelijoita tavoitteiden saavuttamisessa. Koulutuksen järjestäjän tulee osaltaan huolehtia henkilöstön hyvinvoinnista ja jaksamisesta.

Tartuntatautilain hygieniata ja väljyyttä koskevat velvoittavat säännökset

Tartuntatautilain 58 c § asettaa velvoitteita vapaan sivistystyön järjestäjille. Tilojen hallinnasta vastaavan toimijan on huolehdittava, että

1. oppilaitoksessa toimivilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;
2. oppilaitoksessa toimiville annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet; ja
3. tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään.

Lisäksi tilojen hallinnasta vastaavan toimijan tulee järjestää oppilaitoksessa toimiville oleskelu sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista.

Tartuntatautilain 58 c § koskee sisätilojen lisäksi oppilaitoksen alueeseen kuuluvia ulkotiloja sekä asuntolatoimintaa.

Toimintaohjeiden antaminen oppilaitoksessa toimiville voidaan toteuttaa toimintaan parhaiten sopivalla tavalla esimerkiksi kuulutuksin, kirjallisina ohjeina, opastetauluina, käytöstä ohjaavina merkintöinä tiloissa tai muulla vastaavalla tehokkaalla tavalla.

Tartuntatautilain mukaan aluehallintovirasto ja kunta valvovat toimialueillaan edellä kuvattujen velvollisuuksien ja rajoitusten sekä niitä koskevien päätösten noudattamista. Aluehallintovirasto ja kunta saavat tarkastaa valvomansa toimijan toiminnan sekä toiminnassa käytettävät tilat ja antaa määräyksen puutteiden ja epäkohtien korjaamisesta.

→ **Tartuntatautilaki: 58 c, 59 a, 59 b ja 59 c §**

(<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161227>)

Koronavirukselle altistumista ja tartuntaa ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä lähiopetuksessa

Lähiopetuksena annettavassa vapaan sivistystyön koulutuksessa noudatetaan viranomaisten määräyksiä, ohjeita ja suosituksia koronatartuntojen leviämisen estämiseksi. Yllä on kuvattu tartuntatautilain väliaikaisen 58 c §:n asettamia velvoitteita, jotka koskevat myös vapaan sivistystyön järjestäjiä.

Tartuntatautilain sitovien määräysten lisäksi voidaan soveltaa lähiopetuksessa Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön 1.3.2022 antamaa suositusta, jonka tarkoituksena on tukea koulutuksen järjestäjiä toteuttamaan opetusta ja muuta oppilaitosten tiloissa järjestettävää toimintaa turvallisesti ja sujuvasti koronaepidemian aikana.

Opiskelijan, opettajan tai muun vapaassa sivistystyössä työskentelevän henkilön ei pidä osallistua lähiopetukseen tai muuhun oppilaitoksen tiloissa järjestettävään toimintaan, jos hänellä on sairastumiseen viittaavia oireita.

Oppilaitoksissa huolehditaan riittävästä väljyydestä.

Oppilaitoksissa tulisi mahdollisuuksien mukaan välttää tilanteita, joissa ollaan suorassa kosketuksessa muiden kanssa (tartuntatautilaki 58 c §:n 2 momentti). Koulutuksen järjestäjä ja oppilaitoksen sijaintikunnan tartuntataudeista vastaava yksikkö ohjeistavat tarvittaessa tarkemmin käytännön toimenpiteissä.

Opetusta on mahdollista järjestää myös suurelle osallistujajoukko (esimerkiksi suuret luentotilaisuudet), kun riittävästä väljyydestä huolehditaan. Muiden kuin opiskelijoiden ja henkilökunnan oleskellessa oppilaitoksen alueella tulee heitä opastaa noudattamaan ohjeistusta hygieniasta ja väljyyden säilyttämisestä.

Opiskelijaravintolaa tai muita ruokailutiloja voi käyttää esimerkiksi porrastetusti, jotta voidaan välttää tarpeetonta lähikontaktia ja pitää riittävä väljyys. Hygieniasta huolehditaan ruuanvalmistuksen ja -jakelun sekä syömisen aikana.

Oppilaitoksen yhteydessä olevassa asuntolassa opiskelijat voivat asua jaetuissa huoneissa. Oppilaitokset pitävät kirjaa majoittuvista henkilöistä huonekohtaisesti, jotta tartunnan jäljitys on tarvittaessa mahdollista jälkeenpäin.

Opiskelijoita ohjataan riittävän usein hyviin hygieniakäytäntöihin. Oikeisiin käytäntöihin ohjaavaa tiedotusmateriaalia suositellaan jaettavaksi oppilaitoksessa työskenteleville ja opiskeleville tietoisuuden lisäämiseksi.

- Kaikki oppilaitoksessa asioivat pesevät kätensä aina ulkoa sisälle tultaessa, aina ennen ruokailua, sekä aina aivastamisen tai yskimisen jälkeen, tai kun kädet ovat näkyvästi likaiset.
- Kädet kuivataan kertakäyttöisiin paperisiin käsipyyhkeisiin.
- Jos käsienvpesumahdollisuutta ei ole, käytetään käsihuuhdetta. Käsihuuhdetta tulee olla helposti saatavilla.
- Aivastamisen tai yskimisen yhteydessä suun eteen laitetaan kertakäyttönenäliina, joka heitetään heti käytön jälkeen pois. Jos nenäliinaa ei ole saatavilla, suojataan suu kyynärtaipeella. Kädet pestään tämän jälkeen.

Oppilaitoksen johdon ja henkilöstön tulee varautua huolellisesti lähiopetuksessa koronavirustartunnan ehkäisyyn. Käytännön työjärjestelyt vapaan sivistystyön oppilaitoksissa kuuluvat työnantajan työjohto-oikeuden piiriin. Asiaan ovat antaneet ohjeita mm. työmarkkinajärjestöt ja Työterveyslaitos.

Hoitava lääkäri arvioi, voiko riskiryhmään kuuluva opiskelija tai opiskelija, jonka perheenjäsen kuluu riskiryhmään osallistua lähiopetukseen. Heille voidaan antaa etäopetusta mahdollisuuksien mukaan. Yksittäisen opiskelijan tai opetusryhmän osalta voidaan joutua siirtymään lähiopetuksesta etäopetukseen karanteenin, eristyksen sekä opiskelijan perheenjäsenen riskiryhmään kuulumisen takia.

THL:n kansallinen maskisuositus ei koske opetussektoria. Kasvomaskien käytössä suositellaan noudatettavaksi alueellisten ja paikallisten viranomaisten suosituksia, jotka voivat epidemiatilanne huomioiden täydentää kansallista maskisuositusta. Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät vastaavat näiden toimintaa säätelevien lakien nojalla opiskeluympäristön turvallisuudesta ja voivat tässä tarkoituksessa antaa omia opetus- ja tenttitiloja koskevia maskisuosituksiaan. Tarkemmat suositukset maskin käytöstä oppilaitoksissa voivat siksi vaihdella alueittain.

THL suosittelee 17.12.21 alkaen, että 12 vuotta täyttäneet käyttävät maskia kaikissa julkisissa sisätiloissa sekä joukkoliikenteessä koko maassa. Suositus koskee sekä rokotettuja että rokottamattomia.

THL 13.1.2022: Koronatestit ja kontaktien välttäminen alueilla, joilla testaus ja jäljitys on ruuhkautunut (<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja->

[rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/oireet-ja-hoito-](#)

[koronavirus/koronavirustestit-ja-kontaktien-valttaminen-alueilla-joilla-testaus-ja-jaljitys-on-ruuhkautunut\)](#)

[THL 14.1.2022: THL päivitti suositustaan koronan altistumistilanteista varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa](https://thl.fi/fi/-/thl-paivitti-suositustaan-koronan-altistumistilanteista-varhaiskasvatuksessa-kouluissa-ja-oppilaitoksissa?redirect=%2Ffi%2F) (<https://thl.fi/fi/-/thl-paivitti-suositustaan-koronan-altistumistilanteista-varhaiskasvatuksessa-kouluissa-ja-oppilaitoksissa?redirect=%2Ffi%2F>)

Tilojen siivous ja ilmanvaihto

Tartuntatautilain 58 c §:n mukaisesti tilojen siivousta tehostetaan.

Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun sairastunut yskii tai aivastaa. On mahdollista, että virus tarttuu myös kosketuksen kautta. Koronavirus voi tarttua myös ilmvälitteisesti pienten aerosolien muodossa sisätiloissa, joissa on heikko ilmanvaihto. Koronavirukset eivät säily pitkiä aikoja ilmassa tai pinnoilla vaihtelevissa lämpötiloissa. Siivouksessa käytetään heikosti emäksistä yleispuhdistusainetta. Saniteettitiloissa voi siivousta tehostaa käyttämällä desinfiointiainetta. Noudatetaan Työterveyslaitoksen siivousohjeita.

Pyyhitään kosketuspinnat, kuten ovenkahvat, käsinojat, pulpetit ja pöydät, valokatkaisijat ja hanat vähintään päivittäin, mielellään kahdesti päivässä. Yhteiskäytössä olevien työ- ja opiskeluvälineiden ja työkalujen puhdistamista suositellaan aina käyttäjien välillä.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen ohjeistus ilmanvaihdoista tulisi huomioida oppilaitosten tilojen käytössä. Ohjeistus on suunnattu tilojen ylläpidosta vastaavalle tekniselle henkilöstölle.

Oikeuskansleri on terveysturvallisuusohjeiden noudattamista ja seurantaan lapsen oikeuksien näkökulmasta koskevassa ratkaisussaan 3.2.2022 (OKV 2733/70/2021) katsonut, että tartuntariskien välttämiseksi koulutuksen järjestäjien tulisi toimia laajassa yhteistyössä eri alojen asiantuntijoiden kanssa erityisesti ilmanvaihtoon ja sisäilman laatuun, mutta myös tilojen väljyyteen liittyvissä järjestelyissä. Käytännössä ilmanvaihtoon ja sisäilman laatuun liittyvissä järjestelyissä yhteistyötä tulisi tehdä teknisten asiantuntijoiden kanssa. Väljyyteen liittyvissä järjestelyissä tulisi lisäksi tehdä yhteistyötä kaikkien tiloja käyttävien toimijoiden kanssa.

[Työterveyslaitoksen ohjeistus siivoukseen COVID-19-tartuntojen ehkäisemiseksi](https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-siivoukseen) (<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-siivoukseen>)

[THL: Ilmanvaihto-ohjeistus](https://thl.fi/fi/web/ymparistoterveys/sisailma/koronavirus-ja-sisailman-turvallisuus/ilmanvaihto-ohjeistus-varhaiskasvatuksen-opetuksen-ja-koulutuksen-tilojen-kaytosta-vastaaville) (<https://thl.fi/fi/web/ymparistoterveys/sisailma/koronavirus-ja-sisailman-turvallisuus/ilmanvaihto-ohjeistus-varhaiskasvatuksen-opetuksen-ja-koulutuksen-tilojen-kaytosta-vastaaville>) [varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen tilojen käytöstä](#)

[vastaaville](https://thl.fi/fi/web/ymparistoterveys/sisailma/koronavirus-ja-sisailman-) (<https://thl.fi/fi/web/ymparistoterveys/sisailma/koronavirus-ja-sisailman->

[turvallisuus/ilmanvaihto-ohjeistus-varhaiskasvatuksen-opetuksen-ja-koulutuksen-tilojen-kaytosta-vastaaville](https://thl.fi/fi/web/ymparistoterveys/sisailma/koronavirus-ja-sisailman-turvallisuus/ilmanvaihto-ohjeistus-varhaiskasvatuksen-opetuksen-ja-koulutuksen-tilojen-kaytosta-vastaaville))

Muu toiminta oppilaitoksen tiloissa

Mikäli koulutuksen järjestäjän tiloissa järjestetään muuta kuin vapaaseen sivistystyöhön liittyvää toimintaa, tulee järjestelyissä noudattaa viranomaisten ohjeita koronatartuntojen leviämisen estämiseksi. Koulutuksen järjestäjän tilojen hallinnasta vastaava vastaa ohjeistuksesta ja käsienpesumahdollisuudesta myös tilojen ilta- ja viikonloppukäytön osalta, jos kysymyksessä on koulutuksen järjestäjän järjestämä toiminta. Ohjeistusta tulee antaa riittävän etäisyyden ylläpitämisestä, käsien puhdistamisesta ja muista tartuntojen leviämistä estävistä käytänteistä. Jos kysymys on ulkopuolisen toiminnan järjestäjän vuokrasopimuksen mukaisesta toiminnasta, tartuntatautilain 58 c §:n mukaisten velvoitteiden toteuttamisesta voidaan sopia opetuksen järjestäjän ja vuokralaisen kesken. Varsinainen toiminnan harjoittaja vastaa siitä, että velvoitteet on toimeenpantu asianmukaisesti.

[Takaisin ylös \(#main-content\)](#) ↑

Asuntolat ja ruokailu oppilaitosten yhteydessä

Asuntolatoiminnassa noudatetaan tartuntatautilain 58 c §:n mukaisia velvoitteita. Myös THL:n ja OKM:n väljiys- ja hygieniasuosituksia tulisi noudattaa. Tiloissa on varmistettava riittävä fyysinen etäisyys asukkaiden välillä ja muutoinkin toimittava niin, että vältetään pitkäaikaista lähellä olemista. Lisäksi majoitustiloissa on huolehdittava hygieniasta ja estettävä myös muilla viranomaisten ohjeistamilla tavoilla tartuntojen leviämistä.

Oppilaitoksen yhteydessä olevassa asuntolassa opiskelijat voivat asua jaetuissa huoneissa. Oppilaitokset pitävät kirjaa majoittuvista henkilöistä huonekohtaisesti, jotta tartunnanjäilytys on tarvittaessa mahdollista jälkeenpäin.

Kansanopistojen ja liikunnan koulutuskeskusten opiskelijoilla on oikeus päivittäiseen ruokailuun niinä päivinä, joina edellytetään opiskelijan läsnäoloa oppilaitoksessa. Kun koulutusta järjestetään etäopetuksena, ei opiskelijoilla ole oikeutta aterioihin, eikä oppilaitoksella ole velvollisuutta tarjota aterioita.

Opiskelijaravintolaa tai muita ruokailutiloja voi käyttää esimerkiksi porrastetusti, jotta voidaan välttää tarpeetonta lähikontaktia ja pitää riittävä väljyys. Hygieniasta huolehditaan ruuanvalmistuksen ja -jakelun sekä syömisen aikana. Ruokailutiloissa noudatetaan mahdollisia määräyksiä, ja ohjeita ja suosituksia (riittävä väljyys, käsienpesu, desinfiointi ja siivous). Jos ruokailutilat toimivat myös ravintolatiloina ulkopuolisille, noudatetaan niiden suhteen viranomaisten antamia määräyksiä, ja ohjeita ja suosituksia ravintoloista.

→ **THL:n ja OKM:n suositus yliopistoille, ammattikorkeakouluille sekä lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, vapaan sivistystyön ja aikuisten perusopetuksen järjestäjille koronavirusepidemian aikana**

([https://okm.fi/documents/1410845/22330894/OKM+THL+suositus+-](https://okm.fi/documents/1410845/22330894/OKM+THL+suositus+-toinen+aste+ja+korkeakoulut+1.3.2022.pdf/b6c5747d-9e76-1b28-e895-e4acdc07403/OKM+THL+suositus+-toinen+aste+ja+korkeakoulut+1.3.2022.pdf?t=1646141495894)

[toinen+aste+ja+korkeakoulut+1.3.2022.pdf/b6c5747d-9e76-1b28-e895-e4acdc07403/OKM+THL+suositus+-](https://okm.fi/documents/1410845/22330894/OKM+THL+suositus+-toinen+aste+ja+korkeakoulut+1.3.2022.pdf/b6c5747d-9e76-1b28-e895-e4acdc07403/OKM+THL+suositus+-toinen+aste+ja+korkeakoulut+1.3.2022.pdf?t=1646141495894)

[toinen+aste+ja+korkeakoulut+1.3.2022.pdf?t=1646141495894](https://okm.fi/documents/1410845/22330894/OKM+THL+suositus+-toinen+aste+ja+korkeakoulut+1.3.2022.pdf/b6c5747d-9e76-1b28-e895-e4acdc07403/OKM+THL+suositus+-toinen+aste+ja+korkeakoulut+1.3.2022.pdf?t=1646141495894))

→ **Työterveyslaitos: Ohje työntekijöille koronavirus-tartunnan ehkäisyyn** (<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirusohjeistus>)

→ **Työterveyslaitoksen ohje siivoukseen** (<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-siivoukseen>)

→ **AVI:n usein kysytyt kysymykset koronasta** (<https://avi.fi/usein-kysyttya-koronaviruksesta>)

Takaisin ylös (#main-content) ↑

Ohjaus ja tuki siirtymävaiheessa

Pidempikestoisessa koulutuksessa aloittavien opiskelijoiden osalta on erityisen tärkeää suunnitella, miten opiskelijoiden siirtyminen uuteen koulutukseen ja elämäntilanteeseen tapahtuu. Etäyhteyden välityksellä voidaan antaa mahdollisuus tutustua tulevaan oppilaitokseen ja noudatettaviin väljyys- ja hygieniakäytänteisiin. Mahdollinen yhteistyö eri opetuksen ja koulutuksen järjestäjien kanssa voidaan toteuttaa etäyhteyksien avulla.

Takaisin ylös (#main-content) ↑

Kansanopistojen etäopetuksen järjestämistä koskeva väliaikainen asetus on voimassa 31.8.2022 saakka

Vapaasta sivistystyöstä annettua valtioneuvoston asetusta (805/1998) on muutettu (VN:n asetus 38/2021) 31.8.2022 asti siten, että etäopetuksen järjestäminen kansanopistoissa on mahdollista ilman määrällistä rajoitusta ja lähiopetusjakson pakollisuutta.

Muutosasetuksen voimassaolon aikana opetusta järjestettäessä kansanopistojen ei tarvitse huomioida vapaan sivistystyön asetuksessa olevaa 20 prosentin etäopetuksen rajausta eikä velvollisuutta sisällyttää yhtä tai useampaa vähintään 10 opetustunnin lähiopetusjaksoa etäopetuksena toteutettavaan koulutukseen.

Poikkeussäännös ei koske liikunnan koulutuskeskuksia toimintavuonna 2021–2022.

Takaisin ylös (#main-content) ↑

Maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden huomioiminen

Poikkeukset normaaleista opetusjärjestelyistä voivat tuoda haasteita monien maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden opiskeluun ja oppimiseen. Muutoksista viestiminen maahanmuuttotaustaisille opiskelijoille ja tarvittaessa heidän huoltajilleen voi vaatia erityistä huomiota ja järjestelyjä. Vastuu vuorovaikutuksen ymmärrettävyyden varmistamisessa on koulutuksen ylläpitäjällä. Myös maahanmuuttotaustaisia opiskelijoita opettavia opettajia on informoitava mahdollisista opetusjärjestelyjen muutoksista. Seuraavassa on linkkejä THL:n ja muiden tahojen tuottamista monikielistä materiaaleista koskien koronavirusta sekä materiaalilinkkejä maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden opetuksen tueksi ja huoltajille koskien etäopetusta ja koronavirukselta suojautumista.

- [Monikielistä materiaalia koronaviruksesta sekä tukea kasvatukseen ja opetukseen](https://www.fi/koulutus-ja-tutkinnot/monikielista-materiaalia-koronaviruksesta-seka-tukea-kasvatukseen-ja-opetukseen) (/fi/koulutus-ja-tutkinnot/monikielista-materiaalia-koronaviruksesta-seka-tukea-kasvatukseen-ja)

Takaisin ylös (#main-content) ↑

Päätöksenteko tilojen sulkemisesta tartuntatautilain nojalla

- Kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan muun muassa oppilaitosten ja päiväkotien sulkemisesta. Päätös opetukseen käytettävien tilojen sulkemisesta osittain tai kokonaan voidaan antaa tartuntatautilain (1227/2016) 58 §:n nojalla.
- Päätöksenteon vaiheet tällaisessa tilanteessa:

1. Kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin tekee tartuntatautilain 58 §:n mukaisen päätöksen oppilaitoksen tai oppilaitosten tilojen sulkemisesta kokonaan tai osittain.

Aluehallintovirasto tekee päätöksen silloin, kun se on tarpeen usean kunnan alueella. Päätös tilojen sulkemiseksi voidaan tehdä enintään yhdeksi kuukaudeksi kerrallaan.

2. Vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä voi tämän jälkeen päättää siirtymisestä lähiopetusta korvaaviin opetusjärjestelyihin, jos opetusta ei voida tartuntatautiviranomaisen tekemän päätöksen vuoksi järjestää turvallisesti lähiopetuksena. Oppilaitoksen ylläpitäjä voi myös päättää väliaikaisesti keskeyttää opetuksen järjestämisen kokonaan.

- Oppilaitoksen ylläpitäjän ollessa kunta päätöksen tekee kuntalain 90 §:n hallintosäännössä määritelty kunnan toimielin tai viranhaltija. Valtuusto voi kuntalain 91 §:n mukaisesti hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Valtion tai rekisteröidyn yhteisön tai säätion järjestämässä vapaassa sivistystyössä päätöksen tekee valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain 4 §:n johtosäännössä määritelty toimielin tai henkilöstöön kuuluva, jonka toimivaltaan asiasta päättäminen kuuluu.

Vapaassa sivistystyössä voidaan myös ilman tartuntatautilain 58 §:n mukaista päätöstä siirtyä korvaaviin opetusjärjestelyihin oppilaitoksen ylläpitäjän päätöksellä.

Takaisin ylös (#main-content) ↑

Ohjeen päivityksiä koskevat tiedot

Päivitetty 23.3.2022 vastaamaan OKM:n ja THL:n 1.3.2022 antamaa suositusta. Tekstiin on päivitetty myös tietoa hallituksen koronatilanteen hallinnan hybridistrategian uudistamisesta sekä yhteistyön tekemisestä ilmanvaihtoon ja sisäilman laatuun liittyen.

Päivitetty 19.1.2022. Lisätty linkit THL:n suositukseen koronan altistumistilanteista sekä koronatesteistä ja kontaktien välttämisestä alueilla, joilla testaus ja jäljitys on ruuhkautunut.

Päivitetty 13.1.2022 etäopetuksen kesto.

Päivitetty 29.12.2021 vastaamaan OKM:n ja THL:n 22.12.2021 antamaa suositusta sekä tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain päivityksiä.

Tukimateriaali on päivitetty vastaamaan OKM:n ja THL:n 12.10.2021 antamaa suositusta terveysturvallisuudesta. Uutta tietoa kohdissa koronavirukselle altistumista ja tartuntaa ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä lähiopetuksessa, tilojen siivous ja ilmanvaihto, kasvomaskin tai suojavisiirin käyttö sekä ruokailu.

Teksti päivitetty 18.8.2021 lukuvuodelle 2021-2022.

Teksti päivitetty 3.5.2021 lisäämällä tarkennus hygieniasuosituksesta.

Teksti päivitetty 25.3.2021 tarpeellisilta osin. Tekstiin lisätty mm. tietoa opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemisesta, tartuntatautilain hygieniata ja väljyyttä koskevista velvoittavista säännöksistä, tilojen siivouksesta sekä muusta toiminnasta oppilaitoksen tiloissa.

Teksti päivitetty 11.3.2021 vastaamaan opetus- ja kulttuuriministeriön suositusta tilojen sulkemisesta ja lähiopetuksen keskeyttämisestä sekä tämän vaikutuksista asuntoloihin ja opiskelijoiden ruokailuun.

Teksti tarkistettu ja päivitetty tarpeellisilta osin 25.1.2021. Tekstiin lisätty tietoa tilojen sulkemisen päätöksenteosta.

Teksti tarkistettu ja päivitetty tarpeellisilta osin 21.12.2020. Tekstiin on lisätty mm. tietoa valtakunnallisista ja alueellisista suosituksista. Lisäksi tekstiä on selkeytetty tarpeen mukaan.

Takaisin ylös (#main-content) ↑

TILAA UUTISKIRJEEMME

